

Силабус курсу
Аналітика політичної думки

Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 033 Філософія
Освітньо-професійна програма: «Аналітика суспільних процесів»
Кількість кредитів – 4
Рік підготовки, семестр – 3 рік, V семестр
Компонент освітньої програми: обов'язковий
Дні занять: згідно з розкладом занять, ауд. 32
Консультації: очні консультації: четвер: 15.10 - 16.10, ауд. 31 А
Онлайн-консультації: у Viber групі курсу кожного дня з 17.00 - 18.00
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	Кандидат політичних наук, доцент кафедри філософії та суспільних наук – Петришин Галина Романівна
Контактні телефони викладача:	+380978907187
Е-mail викладача:	prg190364@tnpu.edu.ua
Сторінка викладача	http://tnpu.edu.ua/faculty/history/petrishin-galina-roman-vna.php

Анотація дисципліни

«Аналітика політичної думки» є необхідною складовою частиною вивчення особливостей функціонування політичної системи суспільства та її структур в контексті досягнень в цій царині світової політичної думки. Теми курсу дозволяють сформуванню у студентів критичне мислення щодо оцінки й аналізу політичних явищ і процесів, політичної культури і свідомості, публічної політики і політичної поведінки, сучасних ідеологій та політичних практик у сучасному світі; здатність до дослідницької діяльності.

Мета курсу: навчальна дисципліна «Аналітика політичної думки» спрямована на формування у студентів системних знань про природу політики як виду людської діяльності, розумінню суті якої слугують різноманітні політичні теорії і концепції різних етапів розвитку політичної думки; вмінь з використання методології дослідження політичних явищ; навиків критичного оцінювання різноманітних політичних теорій і концепцій

Завдання: Розкрити зміст понятійного апарату, основні засади методології аналізу «політичного»; проаналізувати складові компоненти політичної системи в контексті теоретичних здобутків світової політичної думки; сформуванню навиків інформаційно-аналітичної діяльності.

Зміст дисципліни «Аналітика політичної думки» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 033 Філософія, норм і традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент:

Години		Тема	Результати навчання	Завдання
лек	сем.			
Змістовий модуль 1. Політика і політичне знання				
2	2	1. Політика як суспільне явище	Знати предметну область дослідження політичної науки, її структуру, категоріальний апарат та теоретико-методологічні підходи до дослідження політичної сфери суспільства. Вільно володіти категоріальним апаратом політичної науки, характеризувати основні напрями та етапи розвитку політичного знання.	Задачі, презентації, тести
2	2	2. Політичні системи і політичні інститути суспільства	Знати основні політичні системи та політичні інститути суспільства. Вміти здійснювати аналіз політичних систем і інститутів, використовуючи різні теоретико-методологічні підходи. Володіти навиками оцінки ефективності функціонування політичних систем й інститутів.	Задачі, тести, презентації
2	2	3. Держава як провідна політична інституція	Знати сутність, ознаки, форми, основні функції та теорії походження держави. Вміти здійснювати порівняльний аналіз форм державного правління. Володіти навиками аналізу взаємозв'язку держави і політики.	Задачі, презентації, тести
2	2	4. Політичні режими як функціональна характеристика політичної системи	Знати сутність, типологію та ідейні витоки політичних режимів. Вміти здійснювати аналіз політичних режимів, використовуючи різні концептуальні підходи.	Задачі, тести, презентації
2	2	5. Світові політико-ідеологічні доктрини	Знати сутність ідеології, її структуру, рівні, форми вияву та класифікацію. Знати різновиди політичних доктрин та теорії політичних доктрин. Вміти здійснювати порівняльний аналіз різних видів політичних доктрин.	Задачі, кейси, презентації, тести
2	2	6. Міжнародні та етнопонаціональні відносини: теоретичний і практичний виміри	Знати методологію дослідження міжнародних та етнопонаціональних відносин. Вміти здійснювати самостійний	Задачі, презентації, тести

			аналіз міжнародних та етнопонаціональних відносин у сучасному світі.	
2	2	7. Політичні конфлікти та політична стабільність	Знати теорії, концепції політичного конфлікту та політичної стабільності; методологію аналізу політичного конфлікту і стабільності. Вміти здійснювати аналіз політичного конфлікту та окреслювати можливі шляхи досягнення політичної стабільності	Задачі, кейси, презентації, тести
Змістовий модуль 2. Людина в системі соціально-політичних відносин				
2	2	8. Феномен політичної культури та свідомості	Знати сутність явищ «політична культура» і політична свідомість, їх структуру, рівні, типи, форми та концептуальні підходи дослідження. Вміти аналізувати різні типи політичної культури та механізм формування політичної свідомості..	Задачі, презентації, тести.
2	2	9. Громадянське суспільство і правова держава	Знати сутність понять «громадянське суспільство» і «правова держава»; принципи організації та теоретико-методологічні засади дослідження. Здійснювати теоретичний аналіз феноменів громадянського суспільства та правової держави в сучасній Україні.	Задачі, презентації, тести.
2	2	10. Дійові особи і публічна політика	Знати сутність понять «публічна політика» і «дійові особи» публічної політики; структуру, умови реалізації та ресурси публічної політики; основні концептуальні підходи до їх дослідження. Вміти здійснювати аналіз публічної політики, її головних агентів та акторів.	Задачі, презентації, тести.
2	2	11. Теорії еліт та сучасні політологічні концепції лідерства	Знати суть політичного лідерства та еліти як суб'єкта політики, їх структуру, функції та види; теорії політичного лідерства та теорії еліт. Розуміти специфіку розвитку сучасного лідерства та формування еліт в Україні. Володіти навиками	Задачі, презентації, тести.

			прогнозування розвитку суспільно-політичних процесів на підставі аналізу суб'єктів політичного управління.	
0	2	12. Особистість і політичне життя: системний аналіз	Знати сутність політичної діяльності, її види, типи і форми; особливості політичної поведінки особистості та її типологію. Вміти здійснювати аналіз різних видів та форм політичної поведінки, прогнозувати їх можливі наслідки.	Задачі, презентації, тести.
0	2	13. Особливості політичної соціалізації в сучасній Україні	Знати рівні, механізми і фактори політичної соціалізації; методи аналізу процесу політичної соціалізації та особливості політичної самоідентифікації особистості за кризових часів. Вміти характеризувати основні тенденції змін у процесах політичної соціалізації в українському суспільстві на основі теоретико-методологічної спадщини в царині політичної соціалізації.	Задачі, кейси, презентації.

Формування загальних та фахових компетентностей:

Індекс в матриці	Програмні компетентності	
	Загальні компетентності	
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
ЗК 2	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями та інноваційними технологіями.	
ЗК 3	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.	
ЗК 4	Здатність бути критичним і самокритичним.	
ЗК 5	Здатність до проведення аналітичних і наукових досліджень на відповідному рівні.	
ЗК 6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
ЗК 7	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	
ЗК 9	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.	
ЗК 10	Здатність до самоорганізації та автономної роботи.	
ЗК 11	Здатність креативно мислити та генерувати нові ідеї.	
ЗК12	Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів) та академічної доброчесності.	

Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 3	Здатність використовувати у професійній діяльності знання про розвиток основних ідей, учень та напрямків суспільних дисциплін.
СК 5	Здатність аналізувати сучасні філософські та суспільно-політичні й економічні проблеми та вчення.
СК 6	Здатність здійснювати інтелектуальну, логіко-мисленнєву діяльність, спрямовану на вирішення практичних завдань.
СК 7	Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично й аргументовано та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
СК 8	Здатність оперувати філософською і конкретно-науковою термінологією для розв'язання професійних завдань.
СК 9	Здатність застосовувати в аналітичній діяльності філософські та конкретно-наукові методи і підходи.
СК 10	Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, економічної, та загальнонаукової проблематики.
СК 11	Здатність застосовувати в аналітичній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.
СК 12	Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності, професійної етики та культури.
СК 13	Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії та суспільних наук.
СК 16	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати аналітичне дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості у різних галузях суспільного життя.

Програмні результати навчання:

РН 1	Розуміти сенс філософії та суспільних наук, їх місце в системі культури.
РН 2	Розуміти розмаїття та специфіку філософських та суспільних дисциплін, знати філософську та конкретно-наукову термінологію.
РН 3	Знати основні етапи, напрямки в історії світової і вітчизняної філософії та інших суспільних галузей.
РН 4	Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, загальногуманітарної та суспільної проблематики.
РН 5	Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
РН 7	Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.
РН 8	Оперувати основними філософськими, економічними, соціологічними, політичними методами і підходами, розуміти етико-практичну значущість філософського та соціально-гуманітарного знання у здійсненні аналітичної діяльності.
РН 9	Мати навички написання філософських текстів, проведення політичних, соціально-економічних та наукових досліджень.
РН 10	Мати навички реферування, систематизованого огляду і порівняльного аналізу філософської, суспільствознавчої й загальнонаукової літератури та уміння роботи з документами різних видів.
РН 11	Вміти аналізувати міркування, різні види інформації, факти, статистичні дані, робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки, прогнози та надавати рекомендації.
РН 13	Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.
РН 14	Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері аналітичної діяльності або навчання.

PH 16	Вміти застосовувати загальногуманітарні, філософські, політичні й економічні знання в різних сферах життєдіяльності.
PH 17	Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії та суспільних наук.
PH 19	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури і електронних баз та критично аналізувати, класифікувати, систематизувати й інтерпретувати її.

Основні джерела

1. Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І. В. Політологія : підручник. Харків : ТУСГ імені Петра Василенка, 2017. 180 с.
2. Гелей С. Д. Політологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 348 с.
3. Дубовик Н. А. Кирилюк Н. А. Політологія та політтехнології : навчальний посібник. Харків : Новий курс, 2020. 166 с.
4. Історія політичної думки: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми [І. В. Алексеєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.]. Львів : «Новий Світ. 2000», 2016. 1000 с.
5. Історія політичної думки України : підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми; [І. Вдовичин, І. Вільчинська, Є. Перегуда та ін.]. Львів : Новий Світ, 2000. 2017. 632 с.
6. Історія політичних та економічних вчень / за заг. ред. Любохинець Л. С., Шавкун В. М., Бабич Л. М. Київ : ЦУЛ, 2020. 294 с.
7. Історія українських та зарубіжних політичних вчень / Гончарук-Чолач Т. В., Томахів В. Я. Київ : Ліра, 2020. 228 с.
8. Кирилюк Ф.М. Історія зарубіжних політичних вчень Нової доби : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 414 с.
9. Левенець Ю. Теоретико-методологічні засади української суспільно-політичної думки : проблеми становлення та розвитку (друга половина ХІХ – початок ХХ століття). Київ, 2001.
10. Неліпа Д. В. Системний аналіз в політології. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.
11. Петренко І.І. Методи політичних досліджень: навчальний посібник. Київ : Норма права, 2023. 220 с.
12. Політологія / Лісовська Ю., Лісовський П. Київ : Кондор, 2022. 228 с.
13. Політологія / Скрипникова Л., Тутік Л., Гринчак М. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 272 с.
14. Політологія : навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів : ПП «Арал», 2018. 540 с.
15. Політологія. Навчальний посібник / І. Варнавська, О. Черемісін. Одеса : Гельветика, 2021. 210 с.
16. Політологія : навчальний посібник. Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2019. 176 с.
17. Політологія : навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів : ПП «Арал», 2018. 540 с.
18. Політологія / Требін М.П., Герасіна Л.М., Поліщук І.О., Сахань О.М. Київ : Право, 2018. 462 с.
19. Політологія : навч-метод. посібник./ Л. Скочиляс, О. Шиманова, Р. Парійчук-Брухаль Львів : ПП Сорока Т. Б., 2014. 192 с.
20. Публічна комунікація: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 052 «Політологія» й слухачів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / авт. кол. : В. І. Шарій, О. В. Черевко, Л. Я. Самойленко, А. О. Овчаренко, О. О. Дем'яненко, Б. М. Калініченко, В. В. Батушан, Н. О. Кравцова; за заг. ред. д. держ. упр. В. І. Шарого. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2020. 330 с
21. Талдикін О. В. Теорія влади. Структурно-логічні схеми і таблиці : навчальний посібник. Дніпро : Дніпропр. держ. універ. внутр. справ, 2020. 164 с.
22. Ханстантинов В. О. Політичні інститути і процеси : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ,

2017.144 с.

23. Шляхтун П. П. Політологія : історія та теорія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 500 с

Визначені рамки дисципліни:

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до критеріїв якості знань. Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час виконання практичних завдань та он-лайн тестування (наприклад, програма Moodle) у процесі заняття. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти, позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання тощо.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 5 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. За умови індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню планових завдань та ІНДЗ.
- **Політика оцінювання.** Враховуються бали поточного контролю (65 балів), підсумкового контролю (екзамен): тестування (35 балів). При цьому враховується присутність на заняттях та активність роботи студента під час занять.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
ЗМ 1 (теми 1-7) – розв'язки практичних задач, презентації до тем	35
ЗМ 2 (теми 8-13) – розв'язки практичних задач, презентації до тем	30
Модульний контроль (тести)	35

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	0-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Розподіл балів за темами курсу:

Змістовий модуль 1 Т1-Т7							Змістовий модуль 2 Т8-Т13						Екз.	Всього		
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	35	100		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5				
35							30									

Пререквізити курсу

Ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував такі дисципліни як: «Філософія», «Загальна соціологія».

Формат дисципліни:

Формат дисципліни змішаний (blended): до очного навчання додається електронний супровід дисципліни в системі Moodle. Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн-консультації тощо.